

ПРОЄКТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Механіко-математичний факультет
Кафедра фізики та математики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

_____ Олена КУЗНЕЦОВА

_____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
для здобувачів вищої освіти

Освітній ступінь Бакалавр

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта

спеціалізація 014.08 Фізика

Освітня програма: Середня освіта: фізика, математика

2022 – 2023 навчальний рік

ПРОЄКТ

Розробник: Дінжос Роман Володимирович, завідувач кафедри фізики та математики, доктор технічних наук, професор

_____ Роман ДІНЖОС

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізики та математики.

Протокол № __ від «__» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

_____ Роман ДІНЖОС

«__» серпня 2022 р.

Програму погоджено з гарантом ОП Середня освіта: фізика, математика

Гарант ОП

_____ Ірина МАНЬКУСЬ

1. Загальний опис практики

денна форма навчання	заочна форма навчання	вечірня форма навчання
Рік підготовки:		
4-й		
Семестр		
8		
Кількість тижнів		
6	6	
Загальна кількість годин / кредитів		
300/10	300/910	
Робочий (в аудиторії або на підприємстві) час практиканта (години)		
150	150	
Самостійна робота (години)		
150	150	
Вид контролю: диференційний залік		

Орієнтовні бази практики: базами виробничої (педагогічної) практики визначаються загальноосвітні навчальні заклади міста Миколаєва та Миколаївської області з добре укомплектованою матеріально-технічною базою, в яких працюють висококваліфіковані фахівці.

Визначення баз практики здійснюється кафедрою фізики та математики на основі прямих договорів із загальноосвітніми навчальними закладами міста Миколаєва та Миколаївської області.

2. Мета, компетентності та програмні результати навчання

Мета (за освітньою програмою) – оволодіння методикою навчально-виховної і позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах II-III ступеня в умовах самостійної діяльності під контролем вчителя, класного керівника і методистів. сформулювати професійно компетентного вчителя математики, спроможного працювати на конкурсній основі в різних типах шкіл, щоб йому були притаманні духовність, висока мораль, культура, інтелігентність, творче педагогічне мислення, гуманістична спрямованість педагогічної діяльності.

Формування компетентностей (за освітньою програмою)

ЗК 1. Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо.

ЗК 2. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 3. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.

ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

ЗК 6. Здатність до самовдосконалення та саморозвитку.

ЗК 7. Здатність вільно спілкуватися державною мовою (усно та письмово).

ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.

ЗК 10. Здатність до утвердження національних і гуманістичних ідеалів,

II. Фахові:

ФК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.

ФК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.

ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з математики.

ФК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу.

ФК 5. Здатність забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

ФК 6. Здатність використовувати системні знання з математики, педагогіки, методики навчання математики, історії їх виникнення та розвитку.

ФК 7. Здатність ефективно застосувати ґрунтовні знання змісту шкільної математики.

ФК 8. Здатність аналізувати математичну задачу, розглядати різні способи її розв'язування.

ФК 9. Здатність формувати в учнів переконання в необхідності обґрунтування гіпотез, розуміння математичного доведення.

ФК 10. Здатність формувати і підтримувати належний рівень мотивації учнів до занять математикою.

ФК 11. Здатність здійснювати аналіз та корекцію знань та умінь учнів з математики в умовах диференційованого навчання.

ФК 12. Здатність ефективно планувати та організовувати різні форми позакласної роботи з математики.

ФК 13. Здатність проектувати цілісний процес навчання, виховання та розвитку учнів засобами математики

ФК 14. Здатність аналізувати, досліджувати та презентувати педагогічний досвід навчання учнів математики в основній (базовій) середній школі.

ФК 15. Вміти сформулювати проблему-потребу математичного моделювання.

ФК 16. Вміти інтерпретувати проблему і отриманий результат в термінах практично важливих проблемних ситуацій, реальних подій, процесів, явищ.

ФК 17. Вміти усвідомлювати застосовність існуючих методів до розв'язування поставлених проблем. та оволодінням основними вміннями, необхідними для вчителя математики.

Програмні результати навчання (за освітньою програмою)

ПРН 1. Знає теоретичні основи навчання та виховання в школі, здатний інтегрувати знання, аналізувати і порівнювати педагогічні технології, експериментувати в педагогічній діяльності.

ПРН 2. Здатний продемонструвати та застосувати знання з математики.

ПРН 3. Розуміє і здатний застосувати основні теоретичні положення методики навчання математики на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми.

ПРН 4. Знає, може пояснити та продемонструвати фрагменти організації навчання учнів математики на різних конкретних етапах уроку з урахуванням вікових особливостей учнів та специфіки навчальних цілей.

ПРН 5. Здатний розрізняти, критично осмислювати, використовувати традиційні та інноваційні підходи, принципи, методи, прийоми навчання та організації професійній діяльності.

ПРН 6. Знає наукові основи шкільного курсу математики.

ПРН 7. Здатний виокремлювати компоненти професійної (педагогічної або математичної) задачі, пояснювати їх взаємозв'язки та розробляти, пропонувати різні шляхи розв'язування задачі.

ПРН 8. Уміє розв'язувати задачі різних рівнів складності шкільного курсу математики.

ПРН 9. Здатний спроектувати і провести на належному рівні урок математики в основній школі.

ПРН 10. Володіє методикою підготовки учнів до математичних олімпіад та турнірів.

ПРН 11. Здатний виявляти помилки та недоліки в математичних знаннях та уміннях, в логіці міркувань, пояснювати різницю між фактами і наслідками.

ПРН 12. Здатний планувати та організовувати процес навчання учнів математики, досліджувати результативність навчання, робити висновки про ефективність використовуваних методів, прийомів та засобів навчання та виховання.

ПРН 13. Здатний формувати в учнів розуміння основ математичного моделювання, готовність до застосування моделювання для розв'язування задач.

ПРН 14. Здатний аналізувати, проектувати, впроваджувати та вдосконалювати навчально-методичне оснащення навчання математики та виховання учнів.

ПРН 15. Здатний пояснювати та ілюструвати на прикладах розв'язування складних педагогічних задач і проблем із використанням сучасних методологічних підходів у навчанні та вихованні (компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного тощо) та інноваційних прийомів та засобів.

3. Зміст практики

Робочий час практиканта

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Настановча конференція	Ознайомлення з метою практики, документацією	2
2	Бесіда з директором школи, організатором позакласної роботи, класним керівником, головою	Знайомство зі школою, вчителями математики, з класом	4

	методичного об'єднання учителів предметників та вчителем математики класу, до якого прикріплений студент		
3	Відвідування уроків вчителя, вивчення методів і прийомів роботи вчителя математики, класного керівника	Відвідує уроки вчителя математики, робить аналіз відвіданих уроків; вивчає методи і прийоми роботи	40
4	Вивчення колективу закріпленого класу, знайомство з особовими справами, спостереження за учнями на уроках, перервах, у позакласний час.	Вивчає колектив класу, проводить бесіди з класним керівником та учнями класу, приймає участь у проведенні батьківських зборів	30
5	Проведення уроків різних типів	Проводить уроки у закріпленому класі	20
6	Самоаналіз та обговорення проведених занять з керівником практики	Робить самоаналіз проведених уроків, обговорює проведені уроки з вчителем, методистом від університету	20
7	Проведення позакласного заходу з предмету	Готує і проводить позакласний захід з математики	4
8	Проведення виховних заходів	Проводить виховні заходи в закріпленому класі	14
9	Збір матеріалів, складання психолого-педагогічної характеристики на учня	Відвідує уроки з інших предметів та спостерігає за поведінкою учнів класу, та учнем на якого буде складена характеристика	14
10	Заключна конференція	Ділиться власними враженнями щодо проходження практики	2
Усього			150

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Вивчення планів роботи вчителів та класного керівника	Вивчає календарно-тематичні плани вчителя математики та класного керівника	6
2	Розробка індивідуального плану практики	Складає індивідуальний план практики	4
3	Вивчення колективу закріпленого класу, знайомство з особовими справами, спостереження за учнями на уроках, перервах, у позакласний час.	Знайомиться з особовими справами учнів класу, проводить спостереження, робить висновки	10
4	Підготовка конспектів уроків різних типів	Готує конспекти уроків різних типів, готує презентації до уроків, шукає додатковий матеріал.	30
5	Підготовка матеріалів до позакласного заходу з предмету	Готує конспект позакласного заходу з предмету	8
6	Підготовка до проведення виховних заходів	Готує конспекти виховних заходів, працює з різноманітною літературою	20
7	Ведення щоденника практики.	Веде щоденник практики на протязі всього часу практики	30

8	Збір матеріалів, складання психолого-педагогічної характеристики на учня	Збирає матеріал для складання психолого-педагогічної характеристики на учня	8
9	Підготовка звітної документації	Готує звітну документацію практики	4
Усього			150

4. Заходи контролю

Контроль та оцінка результатів практики здійснюється в двох аспектах:

1. поточний контроль (результати щоденної діяльності практикантів);
2. підсумкова атестація (результативність практики за підсумками досягнення поставлених цілей навчання).

Поточний контроль під час практики здійснюється з двох сторін: з боку навчального закладу та з боку організації, де студент проходить практику. Як правило, оцінюється відвідування, дисциплінованість, ініціативність, старанність, безконфліктність практикантів.

Підсумкова атестація. Відповідно до загальних вимог студент за наслідками практики одержує оцінку, яка повинна бути внесена в його залікову книжку. Загальна оцінка за практику виводиться на основі ряду оцінок, виставлених за різні види роботи: - виконання студентом програми практики та якість зданої звітної документації; - оцінка-відгук групового керівника від бази практики; - третя за представлення студентом практичної та методичної роботи під час підсумкової конференції. Загальна оцінка є середнім балом цих трьох оцінок. За відсутність студента на практиці без поважних причин, а також невчасне складання та здачу документації оцінка з практики знижується. Таким чином, процедура атестації студентів – це процес, що протікає на різних рівнях і здійснюваний різними людьми (груповим керівником і викладачем-методистом).

Вимоги до звіту й захисту результатів практичної підготовки

У триденний термін після закінчення практики здобувачі здають всю необхідну документацію груповому керівнику практики. Керівник практики від кафедри перевіряє усі представлені здобувачем документи, візує їх та оцінює як кожний з них, так і загальну практичну діяльність здобувача. Практикант, який отримав позитивну рецензію на подані матеріали, допускається до захисту. Звіт захищається перед комісією, яку призначає декан факультету з обов'язковим включенням в неї керівника практики від кафедри. Процес захисту передбачає визначення комісією рівня оволодіння студентом практичними навиками роботи і рівня застосування на практиці отриманих під час навчання в університеті теоретичних знань. До захисту студенти готують короткі (5-10 хв.) виступи та необхідний ілюстративний матеріал. При оцінці результатів практики беруться до уваги кількісні і якісні показники виконання студентом завдань практики, повнота, грамотність, правильність оформлення звітної документації та відгук, наданий керівником

ПРОЄКТ

практики від бази. За результатами захисту виставляється оцінка, яка фіксується на титульній сторінці звіту, у відомості та індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (заліковій книжці). Здобувачеві, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно.

Підсумкова оцінка визначається як сума наступних трьох складових: 1) оцінки проходження практики керівником практики від бази (0-70 балів); 2) оцінки змісту і оформлення звітної документації (0-10 балів); 3) оцінки захисту звіту з практики (0-20 балів).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Система оцінювання

Форма оцінювання	Кількість балів	Термін
Захист результатів практики:		
- оцінка керівника від бази практики	70	
- оформлення звіту і щоденника	10	
- презентація (доповідь)	10	
- відповіді на питання комісії	10	
	100	

Критерії якісної оцінки діяльності студентів в період проходження практики.

Оцінка «**відмінно**» ставиться, якщо:

- 1.Завдання практики виконані в повному обсязі з використанням творчого підходу.
- 2.Практична робота проводилась на високому методичному рівні. Студент-практикант був ініціатором втілення у педагогічне середовище бази практики власно розроблених проєктів, зробив вагомий внесок у підвищення психолого - педагогічної ефективності.
- 3.Студент показав високі результати у здійсненні науково-дослідної діяльності під час практики.
- 4.Звітна документація, після закінчення практики представлена в повному обсязі у встановлений термін, оформлена на високому рівні, містить цінні власні методичні на опрацювання, що можуть бути використані майбутніми педагогами.

5. Установа рекомендує оцінити результати практики на «відмінно». Студент має подяку від керівника бази практики за співпрацю.

Оцінка «**добре**» ставиться, якщо:

1. Завдання практики виконані повністю.

2. Вся звітна документація представлена в повному обсязі: - атестаційний лист результатів виробничої практики в закладах педагогічного спрямування; - характеристика на студента, який проходив практику (завірена печаткою даною установою) містить високу оцінку діяльності студента-практиканта; - звіт про результати проходження виробничої педагогічної практики в закладах соціально-педагогічного спрямування складеного згідно вимог; - щоденник практики, в оформленні якого наявні поодинокі огріхи; - методичні доробки студента (додатки): перелік нормативно-правових документів установи і перелік тих проблем, які дана установа вирішує; конспекти психолого-педагогічних спостережень; конспекти проведених заходів; - результати проведеної науково-дослідної роботи.

3. Документація оформлена відповідно до вимог, що представлені у Програмі навчальної (психолого-педагогічної) практики та Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

4. Звітна документація представлена у встановлений термін (після закінчення практики).

Оцінка «**задовільно**» ставиться, якщо:

1. Робота студента носила суто виконавчий характер, має значні зауваження від фахівця установи.

2. У представленій документації відсутні окремі звітні методичні матеріали.

3. Документація оформлена недбало; в ній безсистемно висвітлено діяльність практиканта.

4. Матеріали представлено несвоєчасно.

5. Студент не може аргументувати добір методів та технологій соціально-педагогічного впливу, що були ним застосовані в процесі педагогічної практики у закладах соціально-педагогічного спрямування.

Оцінка «**незадовільно**» ставиться, якщо:

1. Студент не виконав більшу половину програми практики.

2. Відсутня звітна документація. Робота студента під час практики характеризується оцінкою незадовільно

5. Рекомендована література

Основна (базова).

1. Закон України «Про загальну середню освіту»
2. Бевз В.Г. Практикум з історії математики: [навч. посіб. для студентів фіз.-мат. ф-тів педуніверситетів]. К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. — 312 с.
3. Бевз Г. П. Математика в школах України. К.: Пед. преса, 2009. 160 с.

4. Бевз Г.П. Виховання учнів математикою. -Харків: Основа, 2004. -96 с — (Б-ка «Математика в школах України»; Випуск 4(16)).
5. Бевз Г.П. Методи навчання математики. - Харків: Основа, 2003. - 96 с. - (Б-ка «Математика в школах України»; Випуск 4)
6. Збірник навчально-методичних задач з методики навчання геометрії: навчально-методичний посібник / О. І.Матяш, А. Л. Воевода, Л. Ф. Михайленко, Л. Й. Наконечна. –Вінниця: ФОП «Легкун В. М.», 2012. –393с <https://docplayer.net/73715254-Zbirnik-navchalno-metodichnih-zadach-z-metodiki-navchannya-geometriyi.html>
7. Концепція «Нова українська школа»: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
8. Кушнір В.А. Інноваційні методи навчання математики.Науково-методичний посібник/ В.А.Кушнір, Г.А. Кушнір, Р.Я.Ріжняк. Інноваційні методи навчання математики. – Кіровоград, РВВКДПУ ім. В. Винниченка, 2008.-148 с.
9. Лабораторний практикум з методики навчання математики: Навчальний посібник (укладачі В.А. Кушнір, Р.Я. Ріжняк). — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. — 224 с
- 10.Математика 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. К.: Перун, 2017. 40 с.
- 11.Моторіна В. Г. Технологія підготовки вчителя математики до уроку: Навчальний посібник для студентів фізико-математичних факультетів педагогічних навчальних закладів. Друге доповнене і виправлене видання –Х.: Видавець Іванченко І. С., 2012. – 318 с.
- 12.Моторіна В. Г. Професійна компетентність вчителя математики профільної школи: Навчальний посібник для студентів природничо-математичних спеціальностей педагогічних ВНЗ. – Харків : ХНПУ, 2014. – 267 с.
- 13.Наказ МОН України від 16.07.2018 р. № 776 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти»
- 14.Підручники з математики для 5-6 класів, з алгебри для 7-9 класу, геометрії для 7-9 класу.
- 15.Прус А.В., Ш вець В.О. Збірник задач з методики навчання математики. - Житомир: "Рута", 2011 - 388с
- 16.Слепкань З.І. Методика навчання математики: Підручник для студентів мат. спеціальностей педагогічних навчальних закладів. К.: 2000.
- 17.Слепкань З.І. Методика навчання математики: підруч. - 2-го вид., доп. і перероб. — К.: Вища шк., 2006. — 383 с.

Додаткова

1. Гузій Н. В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: монографія / Н. В. Гузій. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. – 243 с.
2. Завдання та науково-методичні рекомендації для проведення педагогічної

практики/ За ред. Л.П. Вовк. – К.: МОН України, НПУ імені М.П.Драгоманова, 2002. – 57 с.

3. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко. Педагогіка: завдання і ситуації. Практикум. – К.: Знання-Пресс, 2003. – 429 с.

4. Наскрізна педагогічна практика: навч.-метод. посіб.: 3-є видання доповнене і перероблене. / за ред. А. А. Сбруєвої. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 335 с.

<https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/8725/3/%D0%9D%D0%90%D0%A1%D0%9A%D0%A0%D0%86%D0%97%D0%9D%D0%90%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>

5. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібник/ О.І. Пометун, Л.В.Пироженко. За ред. О.І.Пометун. – К.: Видавництво Л.С.К., 2004. – 192 с.

6. Практикум з педагогіки: Навчальний посібник. Видання 3-є, перероблене і доповнене / За заг. ред. О.А.Дубасенюка. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 464 с.

7. Практична педагогіка виховання/ За ред. Красовицького М.Ю. – К.: Пласт, 2000. – 220 с.

Цехмістрова Г.С. Управління в освіті та педагогічна діагностика: навч. посіб. / Г.С. Цехмістрова. – К.: ВД “Слово”, 2005. – 280 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://mon.gov.ua/activity/education/>
2. www.moippo.mk.ua/
3. www.teacherjournal.com.ua
4. <http://metodportal.com/taxonomy/term/29>
5. <http://www.eduwiki.uran.net.ua/>
6. teacherjournal.in.ua/
7. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
8. матеріали сайту PISA (<http://pisa.testportal.gov.ua/>)
9. <https://naurok.com.ua/>
10. <https://vseosvita.ua/>